

SEYYİD VEHBİ (ö.1736)

Hocası şair Mirzazade Ahmed Neylî'nin tavsiyesiyle "Vehbi" mahlasını aldı. Sünbülzade Vehbi ile karıştırılmaması için *Vehbi-i Kadim* veya *Vehbi-i Evvel* diye de anılır. Uzunca bir süre İstanbul medreselerinde müderrislik yaptı.

Surname'sine mükâfat olarak ikinci defa fethinde Tebriz' e kadı tayin edildi. Ardından Kayseri, Manisa ve Halep mevleviyetlerinde bulundu. Halep'ten ayrılırken hacca gitti (1735). Dönüşünde hastalandı ve İstanbul Aksaray'daki evinde vefat etti.

III. Ahmed ve Damad İbrahim Paşa dönemi şairlerinin önde gelen simalarından olan Vehbi önceleri kendisine üstat olarak Nabi'yi seçmiş, ancak sonraları Nedim'in etkisine girmiştir. Baki, Neylî, Nef'i, Raşid, Nedim gibi şairlerin gazellerini tanzir ve tahmis etmiş, Keçecizade İzzet Molla gibi bazı şairleri etkilemiştir.

Seyyid Vehbi, yaşadığı hayatın izlerini şiirine taşımıştır. Topkapı Sarayı önündeki III. Ahmed Çeşmesi için padişahın yazdığı, "**Besmeyle iç suyu Han Ahmed' e eyle dua**" tarih mısraının ebcedinin eksik gelmesi üzerine bunu, "**Aç besmeyle iç suyu Han**

Ahmed'e eyle dua" şekline koyarak tamamlaması sultanın takdirini kazanmasına vesile olmuş, bu beyti de ihtiva eden musammat kasidesi çeşme çevresine bir kuşak hâlinde nakşedilmiştir.

ESERLERİ

1. *Divan*: Hamit Dikmen tarafından doktora tezi yapılmıştır.

2. *Surname*: III. Ahmed'in şehzadelerinin sünnet, kızlarının düğün merasimlerini günü gününe takip eden şairin gördüklerini bütün ayrıntısıyla aktardığı **mensur bir eserdir**. **Türünün en meşhur örneği** olan eserde şair aynı zamanda İstanbul'u tanıtmakta, devrin örf ve adetlerini anlatmaktadır. Benzerleri arasında en düzgün metin kabul edilen eserde yer yer manzum parçalar da vardır. Birçok kütüphanede yazmaları olup, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'ndeki nüshada Levnî tarafından yapılmış 137 minyatür mevcuttur.

3. **Hadis-i Erbain Tercümesi**

4. **Risale-i Sulhiyye**

*5. **Leyla vü Mecnun**: Kafzade Faizi'nin (ö.1622) başlayıp Seyyid Vehbi'nin tamamladığı *Leyla vü Mecnun*'un Nevizade Ataî'nin hattıyla 1624'te yazılmış bir nüshası

bulunmaktadır. Eser ayrıca Faizi divanının bazı nüshaları içinde de yer alır (İÜ Ktp, TY, nr. 1699).

6. Safayi Tezkiresi Takrizi: Seyyid Vehbi, devrin tanınmış bazı edipleri gibi Mustafa Safayi'nin Tezkire'sine yazdığı uzun takriziyle de dikkat çekmektedir.

NAHİFİ (ö. 1738)

Dinî tasavvufî tarzda lirik şiirler yazmıştır. Manzum tam Mesnevi Tercümesi ile ünlüdür.

Rafizîliği şiirlerinde hicvetmiştir.

Küçük yaştan itibaren gördüğü dinî terbiye dolayısıyla nat söylemeye başlamıştır.

Yunus tarzında söylediği şiirler bestelenmiştir.

Mevleviliğe ve Nakşiliğe ilgisi olduğu söylenir.

2 divan düzenlemiştir. Bunlardan biri yalnızca dinî şiirlerden oluşmaktadır.

Asıl başarılı şiirleri gazel ve rubaileridir. **Haletî'den sonra en çok rubaî söyleyen şairdir.** Bu nedenle kendisini “**zamanın Hayyam'ı**” olarak nitelendirmiştir.